

Sosiaali- ja terveysministeriö
Lausuntopyyntö VN/34498/2025

Lausunto työeläkejärjestelmän viimeisen eläkelaitoksen periaatteen laajentamista koskevaksi lainsäädännöksi ja eräksi muiksi laeiksi

Eläketurvakeskus on osallistunut hallituksen esityksen valmisteluun ja pitää esitystä kannatettavana. Eläketurvakeskus katsoo, että ehdotetut muutokset sujuvoittavat eläkkeen hakemista viimeisen eläkelaitoksen menettelyn laajentamisen piiriin tulevien Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan henkilöstön eläketurvan sekä Ahvenanmaan maakunnan maakuntalain mukaisen eläketurvan (ajalta ennen 2008) osalta. Työeläkelakien kustannustenjakoa koskeviin säännöksiin ehdotetut muutokset mahdollistavat Eläketurvakeskuksen lakisääteisen kustannustenjakotehtävän toimeenpanon myös mainittujen eläketurvien osalta.

Työeläkeala pitää tärkeänä asiakastietolain 76 §:n muutoksen pikaista valmistelua

Esityksessä ehdotetaan myös muutosta työeläkealan toimijoiden tietojen saantioikeuksia koskevaan säännökseen, joka mahdollistaisi työeläkejärjestelmän siirtymisen vastaanottamaan eläke- ja etuusasian toimeenpanossa tarpeelliset terveydentilaa koskevat tiedot sähköisesti 1.1.2027 Kelan Kanta-palvelun (kysely- ja välityspalvelun) kautta. Käytännössä ensi vuoden alusta, jolloin lainmuutosten olisi tarkoitus tulla voimaan, työeläkeala voi alkaa vastaanottamaan terveydenhuollon lausuntoja Kanta-palvelujen *välityspalvelun* kautta, mutta Kelan Kanta-palvelujen *kyselypalvelun* käyttöönotto edellyttää ehdotettavien työeläkelainsäädännön muutosten lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023) annetun lain (asiakastietolaki) 76 §:n muutosta, joka on erikseen valmistelussa sosiaali- ja terveysministeriössä. Työeläkealalla ei ole mahdollista ottaa Kelan Kanta-palvelun kyselypalvelua käyttöön ennen kuin asiakaspalvelulakia on muutettu.

Eläketurvakeskus korostaa, että työeläkealalle on ensiarvoisen tärkeää, että asiakastietolain 76 §:n muutokset tehtäisiin mahdollisimman pian, mikä mahdollistaisi tietojen saamisen kyselypalvelun kautta ilman rekisterinpitäjän harkintaa ja siten työeläkeala voisi valmistautua kyselypalvelun käyttöönottoon. Työeläkealan toimijat tarvitsevat kyselypalvelua erityisesti tilanteissa, joissa viimeisin lääkärin vastaanotolla laatima lausunto ei etuuden ratkaisemiseksi riitä, vaan hakemuksen ratkaisemiseksi tarvitaan myös muita lääkärinlausuntoja. Tällaisia lausuntoja ovat esimerkiksi TyEL:n 198 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetyt lausunnot viimeisen kahden vuoden ajalta. Työeläkealan toimijat saisivat tällaiset laissa määritellyt lausunnot suoraan kyselypalvelun välityksellä ilman rekisterinpitäjän harkintaa.

Eläkeasioiden neuvottelukunnan tehtävä suhteessa Eläketurvakeskuksen tehtävään

Eläketurvakeskuksen lakisääteisenä tehtävänä on Eläketurvakeskuksesta annetun lain mukaan antaa eläkelaitoksille suosituksia yhdenmukaisen soveltamiskäytännön varmistamiseksi yksityisten alojen työeläkelakien, niiden nojalla annettujen asetusten ja muiden määräysten soveltamisesta (ETKL 2 §:n 1 mom. 6 kohta). Eläketurvakeskus kiinnittää huomiota esityksessä ehdotetun eläkeasioiden neuvottelukunnan samankaltaiseen tehtävään suosituksien antajana soveltamiskäytännön yhtenäisyyden edistämiseksi.

Perusteluja olisi hyvä tarkentaa, jotta olisi selvää, että yksittäisen työeläkevakuutusyhtiön eläkeasioiden neuvottelukunnan tehtävä on erilainen kuin Eläketurvakeskuksen lakisääteinen tehtävä antaa tulkintasuosituksia kaikille yksityisten alojen eläkevakuuttajille yhdenmukaisen ratkaisukäytännön varmistamiseksi.

Eläketurvakeskus

Karoliina Kiuru

Johtaja

Mari Kuuvalo

Osastopäällikkö